

تبیین ارتباط بین سطوح انگیزه یادگیری بالینی و تامین نیازهای اساسی روانی در دانشجویان پرستاری دانشگاه های کشور

مهداد قلخانی

کارشناس ارشد پرستاری مراقبت های ویژه دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه دانشکده پرستاری مامائی

چکیده

پرستاری رشته ای مستقل و شاخه ای از علوم پزشکی است که دانش آموختگان آن به عنوان عضوی از تیم سلامت در عرصه های مختلف مربوط به آن به ارائه خدمات میپردازند(1) در آموزش این حرفه پویا و کاربردی، مجموعه ای از علوم تئوری و فعالیتهای عملی، مهارت، خلاقیت و تجربه به کار گرفته می شود(2). بخش مهمی از آموزش پرستاری را آموزش بالینی تشکیل میدهد. در واقع آموزش بالینی از اجزاء اصلی و حیاتی برنامه پرستاری است و به عنوان قلب آموزش پرستاری و مرحله تکامل حرفه ای شناخته شده است کارآموزی در بالین به عنوان یک نوآوری در ساختار آموزشی پرستاری با هدف ارتقاء کیفیت آموزش پرستاری و ارائه خدمات بالینی و فراهم نمودن زمینه جامعه نگری و جامع نگری در پرستاری در سال 1371 به اجرا در آمد در این مرحله فرد با یادگیری فعالیتهای بالینی، تجربی عینی لازم را کسب مینماید و فرصتی برای دانشجو فراهم میشود تا دانش نظری خود را به مهارتهای ذهنی، حرکتی و اجتماعی که لازمه مراقبت از بیمار میباشد، تبدیل کند(3). در این نوع آموزش دانشجو در تعامل با مربی و محیط، مفاهیم آموخته شده را در حیطه عمل بکار میبرد. در دوره های کارآموزی همه کارآموزان موظف اند که به رغم علاقه ها و استعداد های مختلف خود، به سوی هدفهای واحدی که در برنامه دوره کارآموزی در نظر گرفته شده است پیش بروند و مهارتهایی را کسب نمایند که حرفه مورد نیاز آن دوره ایجاب میکند، زیرا هدف هر دوره کارآموزی ایجاد مهارت، دانش و نگرش مورد نیاز فرد برای عملکرد مقتضی در یک شغل یا حرفه معین است. دوره های کارآموزی معمولاً نیازهای سازمان های اداره کننده این دوره ها را برآورده میسازند. در این دوره وظایف مربیان علاوه بر فعالیتهای آموزشی مصوب، ایجاد حس استقلال و تصمیم گیری و افزایش قدرت ابتکار فراگیران در عرصه های مختلف میباشد و دانشجویان نیز باید در این راستا وظایف خود را انجام دهند هدف از مقاله حاضر تبیین ارتباط بین سطوح انگیزه یادگیری بالینی و تامین نیازهای اساسی روانی در دانشجویان پرستاری دانشگاه های کشور می باشد.

کلیدواژه: انگیزه یادگیری، پرستاری، دوره های کارآموزی.

1-مقدمه

در محیط بالین باید با تمرکز روی نیاز های یادگیری دانشجو، برای پیشرفت و ایجاد اطمینان به شایستگی اش در مهارت های بالینی، فرصت داد. نیوبل¹ چنین اظهار میدارد که "در حقیقت آموزش بالینی فراموش شده ترین آموزش و دارای نقایصی بیشتر از سایر حوزه های آموزشی است". مطالعات پرستاری نشان میدهد که دانشجویان پرستاری علیرغم پایه دانش نظری خوب، در محیط بالینی با مهارت عمل نمی کنند. در نتیجه با ورود این دانشجویان به سیستم مراقبتی و درمانی، کیفیت این سیستم روز به روز افت میکند(7). هر دو محیط آموزش پرستاری آکادمیک و بالینی تحت فشار زیاد ناشی از مراقبت از بیمار قرار دارند که میتواند شرایط مراقبتی را تحت تاثیر قرار دهد. اما محیط بالین تحت فشار زیادی قرار دارد زیرا هدف از آن آموزش پرستاری بصورت موثر کارا و مناسب است تا بتواند پرستارانی را تربیت نماید که بتوانند آماده کار باشند. آموزش پرستاری امروز با چالش های زیادی مواجهه است که از جمله آن کسب دانش و به روز شدن است و نیاز است که پرستاران آینده با تحقیق و همچنین مراقبت از بیمار بر اساس دانش علمی روشن، آشنا شوند(8).

محیط بالین در برگیرنده کلیه شرایط و محرک های موثر بر یادگیری است. این محیط غنی روانشناختی از عوامل شناختی، اجتماعی، فرهنگی، عاطفی، احساسی، انگیزشی و درسی تشکیل شده است(9). عوامل زیادی بر روی یادگیری اثر میگذارند ولی انگیزه² نخستین عنصر تشکیل دهنده رفتار و مهم ترین شرط یادگیری است. انگیزه نقش با ارزشی در توضیح علل رفتار، پیشگویی تاثیر اعمال و هدایت رفتار جهت رسیدن به موفقیت بازی میکند (10).

از این رو، حتی غنی ترین و بهترین برنامه های کارآموزی و آموزش سازمان دهی شده نیز در صورت فقدان انگیزه در فراگیران سودمند نخواهد بود. بنابراین یکی از وظایف اصلی مدرسان ایجاد انگیزه لازم برای یادگیری در دانشجویان به منظور افزایش میزان آگاهی، دانش و مهارت های تکنیکی و همچنین آشنا ساختن آنها با علوم پیشرفته و روش های نوین مراقبتی است. لذا با شناخت هرچه بیشتر عوامل موثر در انگیزش دانشجویان، میتوان مشارکت فعالانه آنها را در یادگیری افزایش داد (11).

در مطالعات انجام شده در انگلستان، اسکاتلند و ایرلند به ترتیب میزان ترک تحصیل دانشجویان پرستاری (16٪)، (24٪)، (6٪) گزارش شده که دلایل زیادی داشته و فقدان حمایت های لازم یکی از این موارد بوده است(12).

طبق آمار 35٪ از کسانی که در یکی از شهرهای اسکاتلند در رشته پرستاری ثبت نام نموده اند بین سالهای 1967-1966 قبل از تکمیل دوره تحصیلی خود، ترک تحصیل نموده اند(11). در بررسی زنوربا عنوان بررسی علل ترک تحصیل دانشجویان دختر کاردانی پرستاری مدارس عالی پرستاری تهران، که در سال 1365 در تهران انجام شد از علل ترک تحصیل دانشجویان پرستاری روابط سرد بین همکاران، عدم استقلال فکری و عملی، ناهماهنگی مطالب تئوری با کار عملی و عدم امکانات جهت ارائه کارکرد مطلوب بوده است(13).

در مطالعه همایونفر و همکاران با عنوان وضعیت آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی اردبیلدر سال 89، در میان دانشجویان پرستاری(67/3٪) و مامایی(37/7٪)، عدم ایجاد انگیزه کافی محیط آموزشی برای اشتغال به حرفه در آینده دانشجویان (52/8٪) از جمله نقاط ضعف شناخته شده بود(14).

بنابراین از عوامل مهم در یادگیری و تمایل به موفقیت بیشتر، انگیزه است. در مورد انگیزه نظریه های مختلفی ارائه شده که از جنبه های متفاوت به موضوع انگیزه می نگرند. در این بین یکی از نظریه های مهم در این زمینه تئوری خود تعیین

1- Newble
1- motivation

کنندگی^۱ است که یک تئوری انگیزش عمومی می باشد که از منظر دیگری به این موضوع پرداخته و به بیان کیفیت انگیزه میپردازد.

بر اساس این تئوری انگیزه طیفی است که انگیزه درونی در یک سمت این طیف و انگیزه بیرونی در سمت دیگر آن قرار دارد. در انگیزه درونی شخص کار خود را با علاقه و لذت انجام میدهد (16). در نقطه مقابل آن عدم انگیزه وجود دارد که شخص قصد و انگیزه ای برای انجام کار ندارد. در انگیزه بیرونی نیز شخص کاری را به علت مشوق های بیرونی و یا اجتناب از تنبیه انجام می دهد. این نوع از انگیزه دارای چهار نوع تنظیم می باشد که شامل تنظیم خارجی، شناسایی شده، به درون متمایل شده و یکپارچه است. تنظیم بیرونی، به درون متمایل شده، شناسایی شده و درونی در یک معادله تحت عنوان شاخص خود تعیین کنندگی قرار می گیرد که از 20 تا 24- تقسیم میشود. به این صورت که هر چقدر عدد مورد نظر منفی تر باشد، به سمت فقدان انگیزه و انگیزه از نوع کنترل شده سوق پیدا کرده و هر چقدر مثبت تر شود به سمت انگیزه درونی و خود مختاری میروند (17).

عوامل مختلفی روی انگیزه موثر هستند. یکی از این عوامل بر اساس تئوری خود تعیین کنندگی، ارضاء سه نیاز اساسی روانی درک از استقلال و خود مختاری^۲، درک از کفایت و شایستگی^۳ و درک از تعلق و وابستگی^۴ میباشد که در درونی شدن انگیزه موثر هستند. نیاز به استقلال به معنای استقلال در انتخاب رفتار و فعالیتی است که انجام میدهیم. نیاز به کفایت و شایستگی در واقع تعامل موثر شخص با محیط و تجربه کردن فرصتهای مختلف برای انجام رفتار و به عبارتی بیان کننده قابلیت های فردی میباشد. نیاز به تعلق نوعی نیاز به ارتباط با دیگران و اعتماد به آنها و توسعه مطلوب روابط اجتماعی میباشد (18).

در مطالعه بارت^۵ و همکاران، دانشجویان معتقد بودند که مربیانی که مهارتهای ارتباطی بالاتری داشته اند علاوه بر توانایی بیشتر در انتقال مفاهیم و تجارب توانسته اند با خلق فضای مناسب تر انگیزه و علاقه بیشتری در آنان ایجاد نمایند. دانشجویان معتقد بودند که ارتباط مناسب از جانب مربی و رعایت احترام و تقویت اعتماد به نفس دانشجویان میتواند حمایت بیشتری را برایشان فراهم آورد تا در سایه آن بتوانند با اطمینان خاطر بیشتری به یادگیری تجارب تازه بپردازند. بنابراین مربیان پرستاری نقش برجسته "عامل انگیزش" در دانشجویان هستند. آنان با ارائه بازخوردهای مناسب و توضیحات مورد نیاز شرایط ایجاد انگیزه موفقیت دانشجویان در عملکرد بالینی را فراهم می آورند (12).

در آموزش پرستاری بالینی، انگیزه دانشجویان تحت تاثیر اهداف یادگیری و بازخورد داده شده به آنها قرار میگیرد. چون واحدهای آموزش بالینی دانشکده با شخص دانشجویان سرو کار دارد هم اهداف و هم بازخورد میتواند چیزی متناسب با تامین نیازهای هریک از دانشجویان باشد. به منظور افزایش تاثیر فرایند یادگیری، یک مربی بالینی باید بررسی مختصری از انگیزه دانشجویان را در بالین داشته باشد. ارتباط مثبت بین مدرس و دانشجو میتواند کلید تداوم یک محیط یادگیری مثبت باشد. از دید دانشجویان کیفیت ارتباط در کارآموزی فعلی میتواند سهم مهمی برای انگیزه دانشجویان در واحدهای بالینی بعدی داشته باشد. اهداف یادگیری و بازخورد داده شده از طرف دانشکده نیز، انگیزه دانشجویان را برای یادگیری ترغیب می نماید.

1- self-determination theory

2- autonomy

3- competence

4- relatedness

5- Baret

بر پایه تحقیقاتی بر روی انگیزه بیرونی و درونی متوجه شدند که میزان زیادی از نتایج تجربی نیازمند به فرضیه ای است که در آن باید یک سری از نیازهای اساسی کلی برای عملکرد موثر و سلامت روان تامین گردند. مطالعات در کشورهای مختلف با فرهنگ های متفاوت نشان داد که تامین نیازهای کفایت، استقلال و تعلق میتواند پیشگویی کننده عملکرد موثر در حیطه ها و فرهنگ های مختلف باشد (19).

2-تئوری هرزبرگ

شاید یکی از جذاب ترین و ضد و نقیض ترین تئوری ها مربوط به تئوری دو عاملی انگیزشی¹ فردریک هرزبرگ باشد. هرزبرگ در تئوری خود بر روی محیط کار تمرکز زیادی نموده بود. بعد از بررسی های بسیار وی متوجه شد که برخی از عوامل می تواند منجر به نارضایتی شغلی در افراد شود و تحت عنوان عوامل بهداشتی نام گرفت در حالی که برخی فاکتورها باعث رضایت شغلی در افراد می گردد که به عنوان عوامل انگیزشی نام گرفتند. طبق نظریه هرزبرگ عوامل انگیزشی شامل شش معیار مهم محتوی شغلی هستند. موفقیت، شناخت، نفس و ذات کار، مسئولیت پذیری و پیشرفت و امکانپذیر بودن رشد و ارتقاء در شغل. عوامل انگیزشی ماهیت درونی دارند و منعکس کننده محتوی شغلی هستند. هر فردی خود می تواند این عوامل را مدیریت و کنترل نماید (51). عوامل بهداشتی نیز شامل معیار های مهم زمینه شغل هستند: سیستم های سازمانی، سرپرستی، نحوه تعامل با سرپرستان شرایط کاری، نحوه تعامل با همکاران، زندگی شخصی، امنیت و موقعیت شغلی فرد که به عنوان عوامل خارجی هستند و توسط سایرین نیز کنترل می شوند. هرزبرگ در تئوری خود عنوان نمود که هیچکدام از این عوامل نمی تواند باعث ایجاد انگیزه در فرد گردد بلکه این عوامل برای جلوگیری از احساس عدم رضایت در فرد ضروری هستند (49).

رویکرد شناختی²: در این رویکرد باور بر این است که اندیشه های فرد سرچشمه انگیزش او هستند. همچنین شناخت گرایان معتقدند که رفتارها توسط هدفها و انتظارات فرد هدایت می شوند و لذا انگیزش درونی بیشتر از انگیزش بیرونی مورد تاکید آنان است (51). یکی از مفاهیم نزدیک به انگیزش در رویکرد شناختی، مفهوم انگیزش شایستگی است. منظور از انگیزش شایستگی به قول وایت این است که افراد برانگیخته می شوند تا با محیط خود بطور موثری برخورد کنند، بر دنیای خود مسلط شوند و اطلاعات را بطور موثری پردازش نمایند. مردم این کارها را از آن جهت انجام نمی دهند که نیازهای زیستی خود را ارضاء نمایند بلکه به این سبب این کارها را انجام می دهند که برای تعامل موثر با محیط دارای انگیزش درونی هستند. از این رو برای شناخت گرایان انگیزش درونی اهمیت بیشتری دارد زیرا که منشاء پاداش در انگیزش درونی در کاری که انجام می گیرد نهفته است (47).

تئوری تقویت مثبت³: این تئوری که توسط اسکینر ارائه شده است، برای بسیاری از تکنیک های انگیزشی موثر است. این تئوری به معنای دادن یک جایزه ارزشمند به فردی است که کار مطلوبی را انجام داده است. این تکنیک بر مفهوم اثر استوار است به این معنی که رفتاری که یک عکس العمل مطلوب دریافت نماید منجر به تکرار آن شده و برعکس این مورد نیز صادق است. پاداش هایی که به این افراد داده می شود باید ارزشمند بوده و متناسب با نیاز فرد باشد و آن فرد دریابد که با تکرار رفتار مطلوب، ارائه پاداش برای وی مستمر خواهد بود (52).

نظریه انگیزش پیشرفت⁴:

1-Herzberg's Two-Factor Theory of Motivation

2-cognitive approach

reinforcement theory3-

1-achievement motivation

2-Macelland

3- socio cultural approach

یکی دیگر از نظریه‌های انگیزشی که در روانشناسی پرورشی جای مهمی دارد نظریه انگیزش پیشرفت است. که منظور آن میل یا اشتیاق برای کسب موفقیت و شرکت در فعالیتهایی است که موفقیت در آنها به کوشش و توانایی شخصی وابسته است (5). این تئوری توسط مک کلاند³ ارائه شده است. در این تئوری به سه نیاز توجه شده است که شامل موفقیت، وابستگی و قدرت می‌باشند (50).

نیاز به موفقیت به معنای اشتغال فرد برای دستیابی به یک سری اهداف ملموس و افزایش کارایی فردی و مرتبط با خود تنظیمی، مسئولیت پذیری و برنامه ریزی توسط خود فرد است. نیاز به وابستگی باعث تحریک فرد برای پیدا کردن دوست و عضو گروه شدن و برقراری ارتباط با سایرین می‌باشد. نیاز به قدرت به معنای بدست آوردن کنترل بر دیگران و بر محیط است. مک کلاند بر روی نیاز موفقیت تمرکز زیادی می‌نماید و عنوان نموده که این نیاز برای پیروزی فرد در سازمان و محل کار بسیار ضروری می‌باشد (50).

افراد دارای سطح بالایی از این نوع انگیزش برای حل مشکلات و رسیدن به موفقیت بسیار کوشا هستند و حتی پس از شکست از آن کار دست نمی‌کشند و تا رسیدن به موفقیت به کوشش خود ادامه می‌دهند. پژوهش‌ها نشان داده است که افراد دارای انگیزه پیشرفت زیاد در انجام کارها از جمله یادگیری، بر افرادی که از این انگیزه بی‌بهره هستند پیشی می‌گیرند. نکته قابل تامل این است که کسب موفقیت در تکالیف آسان برای این افراد لذت بخش نیست بلکه کسب توفیق در تکالیف چالش برانگیز برای این افراد مهم و افتخار برانگیز است (52).

3-مرور برمتون

مرور بر مطالعات سایر پژوهشگران می‌تواند مبنا و راهنمایی برای انجام بهتر پژوهش باشد. از تئوری خود تعیین کنندگی در حیطه‌های مختلف می‌توان بهره برد. در مطالعه‌ای که توسط فیلاک و شلدون⁴ در سال 2011 انجام شد، 4 گام از مدل تئوری خود تعیین کنندگی در کلاس درس بررسی شد. این مطالعه تحت عنوان حمایت معلم، انگیزه دانشجویان، تامین نیازهای اساسی روانی و ارزیابی‌های معلمان از درس انجام شد. این مطالعه یک بررسی مبتنی بر هدف بوده و در یک دانشگاه نیمه غربی در واحد درسی خبرنگاری که در 14 بخش فردی و آزمایشگاهی تشکیل شده بود، انجام شد. کلاس به صورت سخنرانی برگزار می‌شد. این کلاس‌ها دو بار در هفته تشکیل می‌شد که یکبار بصورت سخنرانی و یک جلسه هم در لابراتوار بود. دانشجویان بیشتر دروس خود را در لابراتوار و در گروه‌های کوچک فرا می‌گرفتند. جلسات سخنرانی توسط مدرسان مهمان برگزار می‌شد که از اساتید و دانشجویان در رشته‌های مختلف حضور داشتند. از این رو دانشجویان مطالب آموزشی یکسانی را از طریق مدرسان مختلف با شیوه‌های آموزشی متفاوت فرا می‌گرفتند. از دانشجویان خواسته شد تا تجارب خود را از طریق پرسشنامه‌هایی که به آنها داده شده بود، بیان نمایند. داده‌ها از میان 220 دانشجو در واحد درسی خبرنگاری جمع‌آوری شد. برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه‌هایی در مورد احساس دانشجویان نسبت به واحد درسی، حمایت از استقلال دانشجویان، میزان انگیزه دانشجویان در حین فعالیت و سطوح ارضاء نیازهای روانی² استفاده شد. در ابتدا ارزیابی‌های واحد درسی دانشجویان و معلمان مورد بررسی قرار گرفت. نظر سنجی واحد درسی دو بخش داشت. (1- این واحد درسی عالی بود و 2- من این واحد را به دوستم توصیه می‌کنم) که ضریب آلفا برابر 0/86 داشتو نظرسنجی مدرسان نیز مشابه و شامل دو بخش بود (1- این معلم عالی بود و 2- من این معلم را به دوستم توصیه می‌کنم) که ضریب آلفا برابر 0/93 داشت. بخش بعدی بررسی ارضاء نیازهای اساسی روانی بود. مقیاس ارضاء نیازهای روانی یک ابزار 9 بخشی بود که شامل سه جزء استقلال،

4-Santrok

1-Filak and Sheldon

basic psychological needs satisfaction2-

کفایت و تعلق به دیگران بود. بخش استقلال، کفایت و تعلق به دیگران هر کدام بطور جداگانه شامل 3 سوال بود. سوالات مربوط به بخش تعیین استقلال شامل "من در بیان نظراتم در کلاس آزاد هستم"، "من احساس میکنم انتخاب های بسیاری برای چگونگی یادگیری دروس در کلاس دارم" و "مدرس نظرات من را در کلاس مد نظر قرار می دهد" با $(\alpha=0/79)$ ، سوالات بخش تعیین کفایت و شایستگی شامل "من از چالش های درسی که برایم در کلاس ایجاد می شود لذت می برم"، "بسیاری از اوقات من از انجام درس هایم در کلاس، احساس موفقیت می کنم" و "فکر نمی کنم کارهایی که در کلاس انجام می دهم برایم نقش محرکی داشته باشد" با $(\alpha=0/81)$ و سوالات بخش تعلق به اطرافیان شامل "معلم مراقب من و پیشرفت تحصیلی ام است"، "معلم با من بسیار صمیمی است" و "من احساس می کنم که معلم من را درک نمی کند" با $(\alpha=0/77)$ است. بخش بعدی شامل سوالاتی بود که از دانشجویان می خواست تا میزان رفتارهای حامی استقلال مدرس را در کلاس درس ارزیابی نمایند. در این قسمت از پرسشنامه 6 آیتمی محیط یادگیری بلک و دسی¹ (2000) استفاده شد. آیتام ها شامل مواردی مثل "مدرس در کلاس برای من فرصت انتخاب فراهم می نماید" و "معلم به اینکه چطور می خواهم کارهایم را انجام دهم، گوش می دهد" با ضریب آلفا برابر 0/92 می شد. بخش بعدی انگیزه خود تعیین شده دانشجویان بود. از پرسشنامه شلدون و همکاران برای این بخش استفاده شد. در اینجا 4 بعد انگیزه مورد بررسی قرار گرفت. این ابزار 4 بخشی، انگیزه خارجی، به درون متمایل شده، شناسایی شده و درونی را مورد بررسی قرار می داد. در اینجا نمره انگیزه خود تعیین شده کل با جمع میزان انگیزه بیرونی و به درون متمایل شده و کم کردن آنها از میزان جمع میزان انگیزه ذاتی و درونی بدست می آید. ضریب آلفا برای انگیزه خارجی و به درون متمایل شده برابر 0/78 بود. از دانشجویان خواسته شد که نمره نهایی را که در پایان کلاس از خود انتظار دارند، بیان کنند. اطلاعات دموگرافیک شامل رشته تخصصی، سن، جنس و ترم تحصیلی جمع آوری شد. همچنین اطلاعاتی از مدرسان که شامل سن، جنس، سالهای تدریس در دانشکده و سالهای تدریس در دروس خاصی میشد، جمع آوری شد. جهت آنالیز داده ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده گردید. در این مطالعه از دو مدل شبیه سازی رگرسیونی²، یکی برای ارزیابی واحد درسی و دیگری برای ارزیابی مدرس، استفاده شد. هدف از این مطالعه بررسی مجدد ارتباط بین ارضاء نیازهای روانی و ارزیابی های مثبت مدرس-واحد درسی بود و همچنین اثبات این موضوع که ارضاء نیازها ریشه در عواملی دارد که از دانشجویان سرچشمه میگیرد. در این مطالعه دو مدل ذکر شده مورد آزمون قرار گرفت. از نرم افزار LISREL برای تست دو مدل استفاده شد. مدل اول برای تست این که آیا حمایت معلمان از استقلال دانشجویان می تواند پیشگوئی کننده انگیزه و به دنبال آن ارضاء نیازها و نمره و ارزیابی مثبت باشد، بوده و در مدل دوم اینکه آیا حمایت از استقلال، پیشگوئی کننده ارضاء نیازها و به دنبال آن انگیزه و برایندهای مثبت در دانشگاه می شود. در این مدل تمام این گام ها معنا دار بودند ($p<0/01$). بنابراین به نظر می آید که مدل خطی نمی تواند صحیح باشد زیرا نه انگیزه خود تعیین شده و نه ارضاء نیازهای روانی نمی توانند واسطه کاملاً مناسبی برای نتایج کاری دانشجویان باشند. البته حمایت از استقلال دانشجویان می تواند تاثیر مثبت بر روی انگیزه و تامین نیازهای روانی آنها داشته باشد. از این رو از مدل دیگری استفاده نمودیم که خط مستقیمی از حمایت از استقلال دانشجویان تا برایندهای کاری آنها در دانشگاه می باشد. این مدل ادعا می کند که تامین نیازها و انگیزه خود تعیین شده فرایندی دوجانبه است که هر دو می توانند توسط حمایت از استقلال، افزایش یابند. در مدل تکمیلی ارائه شده نشان داده شد که انگیزه که باعث تامین نیازها می شود می تواند دقیق تر از عکس این حالت باشد. در مدل دوم این ارتباط بهتر بیان شده است. به طور خلاصه می توان گفت

3-Black and Deci

1-regression model simulation

که در این مطالعه دو مدل اولیه و دو مدل تکمیلی از مدل مفهومی تئوری خود تعیین کنندگی بررسی شده است. در دو مدل اول دیده شد که هیچ یک از مورد های تامین نیازها و انگیزه نمی توانند به طور کامل تاثیر حمایتی معلم از استقلال دانشجویان را بر روی سایر متغیرهای تحصیلی عنوان شده در شکل 1 داشته باشند بنابراین این مدل نمی تواند مناسب باشد. در مدل تکمیلی ارائه شده این مدل که رفتارهای حمایتی معلم اثر مستقیم روی ارضاء نیازها و اثر غیر مستقیم روی انگیزه دارد می تواند مناسب تر از مدل تکمیلی باشد که رفتارهای حمایتی اثر مستقیم روی انگیزه و تاثیر غیر مستقیم بر روی ارضاء نیازها دارد. در این مطالعه ارضاء استقلال، کفایت و تعلق به دیگران بطور مستقلا پیشگوئی کننده تایید مدرسان و ارضاء استقلال و کفایت و بطور مستقلا پیشگوئی کننده نمرات قابل انتظار دانشجویان بوده است. این یافته ها تحقیقات دیگر بر روی تئوری خود تعیین کنندگی را که بیان مینماید هنگامیکه نیازهای روانی دانشجویان تحلیل رود، توانایی تحصیلی آنها تحت تاثیر قرار خواهد گرفت، تایید میکند. یکی از محدودیتهای این مطالعه جمع آوری داده ها در یک مقطع زمانی بود در حالیکه یک مطالعه طولی میتواند بررسی قوی تری از مدل خود تعیین کنندگی را ارائه دهد. محدودیت دیگر این مطالعه حمایت تازه ای را از مدل خود تعیین کنندگی ارائه بود. برخلاف این محدودیتها عقیده ما بر این است که این مطالعه حمایت تازه ای را از مدل خود تعیین کنندگی ارائه نموده که به این مسئله اشاره مینماید که زمینه اجتماعی تاثیرات مهمی بر روی انگیزه و ارضاء نیازهای دانشجویان دارد و اینکه ارضاء نیازها نیز به نوبه خود بر روی کارایی دانشجویان اثر دارد (23).

4- روش پژوهش

روش این پژوهش از نوع مقطعی-توصیفی تحلیلی است. در این پژوهش به تعیین وضعیت انگیزه دانشجویان پرستاری برای کارآموزی در محیط بالین و ارتباط آن با تامین نیازهای اساسی روانی پرداخته میشود.

جامعه پژوهش:

جامعه پژوهش شامل دانشجویان ترم سوم تا هشتم پرستاری است.

نمونه پژوهش، تعیین حجم نمونه و روش نمونه گیری:

با توجه به این که در پژوهش حاضر، نمونه پژوهش معادل جامعه پژوهش خواهد بود، نمونه گیری انجام نخواهد شد و به عبارتی جامعه پژوهش به روش تمام شماری مورد مطالعه قرار خواهد گرفت. در این مطالعه روش نمونه گیری از نوع تمام شماری است که کلیه دانشجویان پرستاری واحد کارآموزی بالین دانشگاه علوم پزشکی گیلان (تعداد 275 نفر) که شامل دانشکده های پرستاری و مامایی رشت و شرق گیلان میباشند مورد بررسی قرار خواهند گرفت.

مشخصات واحدهای مورد پژوهش:

دانشجویان ترم سوم تا هشتم پرستاری که در واحد کارآموزی در محیط بالین مشغول به کار هستند و دروس و واحدهای پیش نیاز را گذرانده اند، مهارتهای اولیه را فراگرفته و قادر به انجام کارآموزی میباشند.

ابزار گردآوری اطلاعات:

جهت جمع آوری اطلاعات پس از بررسی متون مرتبط و مشاوره با صاحب نظران از دو نوع پرسشنامه سطوح انگیزه و تامین نیازها استفاده شد که ابزار برگرفته از پرسشنامه های انگیزه موقعیتی¹ (SIMS) (Guay, Vallerand, & Blanchard - 2000)، ابزار انگیزه در آموزش جسمانی² (Ntoumanis) (2001)، ابزار انگیزه آکادمیک⁴ (AMS) (maurer and etal 2012) و از پرسشنامه تامین نیازهای اساسی روانی BPNS⁵ (Deci & Ryan) میباشد. پرسشنامه تهیه شده برای مطالعه حاضر از سه بخش اطلاعات دموگرافیک، پرسشنامه تامین نیازهای اساسی روانی (درک از استقلال و خود مختاری، درک از کفایت و شایستگی و درک از تعلق به گروه) و بخش تعیین انواع انگیزه یادگیری بالینی (بیرونی، شناسایی شده، به درون متمایل شده، درونی) در محیط کارآموزی تشکیل شده است. پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک شامل 19 سوال در مورد سن، جنس، وضعیت تاهل، ترم تحصیلی و غیره میباشد. پرسشنامه تامین نیازهای اساسی روانی شامل 22 سوال است که به تفکیک هر کدام از 3 نیاز روانی کفایت (سوال 1 تا 7)، استقلال (سوال 8 تا 15) و تعلق به دیگران (سوال 16 تا 22) را مورد بررسی قرار میدهد و به ترتیب از نمره 1 تا 5 لیکرت تقسیم شده است. نمره 1 (هرگز)، نمره 2 (بندرت)، نمره 3 (گاهی اوقات)، نمره 4 (اغلب)، نمره 5 (همیشه) میباشد. امتیاز کل بر حسب محاسبه میانگین بدست می آید. پرسشنامه تعیین انواع انگیزه در محیط کارآموزی که شامل 20 سوال است که 5 سطح انگیزه درونی (سوال 1 تا 4)، شناسایی شده (سوال 5 تا 8)، به درون متمایل شده (سوال 9 تا 12)، بیرونی (سوال 13 تا 16) و فقدان انگیزه (سوال 17 تا 20) را بررسی میکند و همانند پرسشنامه تامین نیازها از نمره 1 تا 5 لیکرت تقسیم شده است. سطوح انگیزه در یک شاخص تحت عنوان شاخص خود تعیین کنندگی به صورتی که در ذیل به آن اشاره شده است، بدست می آید که از نمره 20+ تا 24- تقسیم می شود به این صورت که هر چقدر عدد مورد نظر منفی تر باشد، به سمت فقدان انگیزه سوق پیدا کرده و هر چقدر مثبت تر شود به سمت انگیزه درونی می رود.

شاخص خود تعیین کنندگی: (3 × انگیزه درونی) + (2 × انگیزه شناسایی شده) - (1 × انگیزه به درون متمایل شده) - (2 × انگیزه بیرونی)

تعیین اعتبار علمی⁶ یا روایی ابزار:

جهت بکارگیری ابزار در این مطالعه، پس از بررسی دقیق منابع مرتبط و راهنمایی اساتید راهنما و مشاوره و کسب نظر صاحب نظران، پرسشنامه های مربوطه انتخاب شدند. سپس پرسشنامه های اولیه مطابق شرایط فرهنگی و زبان فارسی رایج و مرتبط با موضوع مطالعه و کمک اساتید راهنما و مشاور و مشورت با اساتید دو زبانه آماده شد. بعد از آن پرسشنامه آماده شده در اختیار 10 نفر از اساتید محترم دانشکده پرستاری و مامایی رشت قرار داده شد تا از نظر کمی و کیفی روایی محتوایی ابزار مورد بررسی قرار گیرد. با توجه به نکته نظرات اساتید از نظر کیفی و همچنین با محاسبه نسبت روایی محتوایی (CVR)⁷ و شاخص روایی محتوایی (CVI)⁸ فرایند روایی محتوایی پرسشنامه ها صورت پذیرفت. در پرسشنامه سطوح انگیزه میزان CVR بین 0/2 تا 1 و میزان CVI بین 77٪ تا 100٪ بدست آمد. در پرسشنامه

1- Situational Motivation Scale

2-motivation scale in physical education

3-behavioral regulation in exercise questionnaire

4-academic motivation scale

5-basic psychological needs scales

1-validity

2-content validity ratio

3-content validity index

نیازها نیز میزان CVR بین 0/2 تا 1 و میزان CVI بین 55٪ تا 100٪ بدست آمد. با توجه به این که میزان CVR برابر با 0/62 و میزان CVI بالاتر از 0/79 قابل قبول بود، سوالات با مقادیر کمتر از آن از پرسشنامه ها حذف شد. تعداد 5 سوال از پرسشنامه سطوح انگیزه و 8 سوال از پرسشنامه نیازها حذف شدند و در پرسشنامه برگرفته از ابزارهای اصلی به ترتیب در پرسشنامه سطوح انگیزه از 25 سوال به 20 سوال و در پرسشنامه نیازها از 30 سوال به 22 سوال تعدیل شد.

تعیین اعتماد علمی^۱ یا پایایی ابزار:

سپس پرسشنامه ها در اختیار 19 نفر از دانشجویان پرستاری در یک مطالعه پایلوت قرار گرفت تا از نظر وضوح آیتم ها و تجانس درونی^۲ مورد بررسی قرار گیرد. ضریب آلفا کرونباخ پرسشنامه های سطوح انگیزه و میزان نیازهای اساسی روانی محاسبه شد که درجدول زیر به آن اشاره شده است. در آزمون مجدد بعد از 2 هفته تعداد 15 پرسشنامه تکمیل شده بود که ضریب همبستگی در ارتباط با پرسشنامه ارضاء نیازهای اساسی روانی در حیطه ارضاء نیازها با $r=0/92$ و در ارتباط با پرسشنامه سطوح انگیزه با $r=0/72$ مورد تایید قرار گرفت. بدین ترتیب پرسشنامه ها از نظر روایی و پایایی جهت استفاده در مطالعه آماده گردید.

ضریب آلفا	
ابزار	0/70
انگیزه	
سطوح انگیزه	انگیزه درونی 0/95
	انگیزه شناسایی شده 0/88
	انگیزه به درون متمایل شده 0/80
	انگیزه بیرونی 0/96
	فقدان انگیزه 0/96

ضریب آلفا	
ایزار	0/90
نیازها	
سطوح نیازها	نیاز کفایت و شایستگی 0/84
	نیاز استقلال 0/71
	نیاز تعلق به دیگران 0/80

4-reliability

5-Internal consistancy

روش گردآوری اطلاعات:

پس از دریافت مجوزهای لازم، از دانشجویان ترم دوم به بعد جهت شرکت در این پژوهش دعوت به عمل آمد. پس از اینکه دانشجویان در دانشکده حضور یافتند کلاس به کلاس، توضیحات لازم در زمینه نحوه کار و هدف از انجام پژوهش به آنها داده شد. با کسب رضایت از نمونه های شرکت کننده در پژوهش پرسشنامه ها بین دانشجویان توزیع شد و در فاصله زمانی 30 دقیقه الی 1 ساعت توسط گروه هدف در هر کلاس تکمیل شد. با توجه به اینکه نمونه گیری در دو دانشکده پرستاری و مامایی رشت و شرق گیلان انجام شد و برخی از نمونه ها در در زمان حضور پرستگر در محل حاضر نبودند لذا نمونه گیری در مدت 2 ماه و در ماه های آبان و آذر انجام شد. پرسشنامه در بین 275 نفر از دانشجویان پرستاری توزیع شد که از این تعداد 243 پرسشنامه که به طور کامل تکمیل شده بود، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

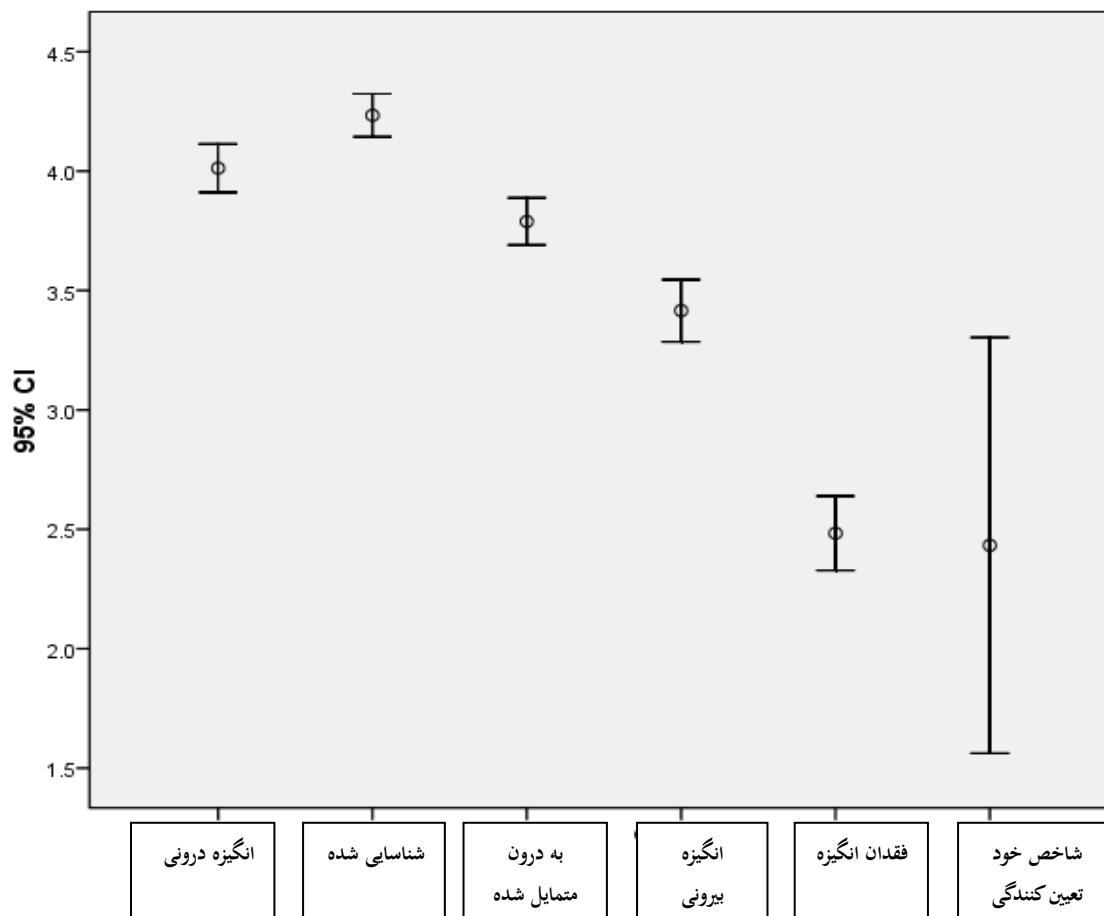
5- روش تجزیه و تحلیل داده ها

جدول شماره 1: میانگین امتیاز نیازهای اساسی روانی واحدهای پژوهش بر حسب متغیرهای فردی اجتماعی

ابعاد	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر	فاصله اطمینان 95 %	
					حد پایین	حد بالا
نیاز کفایت	3/84	0/64	2/00	5/00	3/76	3/93
نیاز استقلال	3/33	0/60	1/62	5/00	3/26	3/41
نیاز تعلق	3/54	0/75	1/00	5/00	3/44	3/63

پرسشنامه سنجش نیاز نیز در مقیاس لیکرت و از 1 تا 5 درجه بندی شده بود که میزان تامین نیاز کفایت $(3/84 \pm 0/64)$ ، نیاز استقلال $(3/33 \pm 0/60)$ و نیاز تعلق $(3/54 \pm 0/75)$ بدست آمد که این میزان تامین نیاز دانشجویان نیز در حد متوسط به بالا تعیین شد.

نمودار شماره 1: میانگین امتیاز انواع انگیزه یادگیری بالینی واحدهای پژوهش بر حسب متغیرهای فردی اجتماعی

همانطور که در جدول فوق دیده می شود در پرسشنامه سنجش انگیزه که در مقیاس لیکرت و از 1 تا 5 درجه بندی شده بود میزان انگیزه درونی ($4/01 \pm 0/80$) ، انگیزه شناسایی شده ($4/23 \pm 0/71$)، انگیزه به درون متمایل شده ($3/78 \pm 0/78$) ، انگیزه بیرونی ($3/41 \pm 1/02$) ، فقدان انگیزه ($2/48 \pm 1/23$) و شاخص خود تعیین کنندگی ($2/43 \pm 6/89$) بدست آمد که این میزان انگیزه در حد متوسط به بالا می باشد.

جدول شماره 22 : مقایسه میانگین نمره استقلال واحدهای پژوهش بر حسب متغیرهای فردی اجتماعی

تعداد	استقلال	نتایج آزمون
-------	---------	-------------

متغیر			میانگین	انحراف معیار	t	df	P value
جنس	زن	126	3/2	0/57	-2/6	241	0/0001*
	مرد	117	3/4	0/61			
تاهل	مجرد	221	3/35	0/59	1/5	241	0/13
	متاهل	22	3/15	0/66			
دانشکده	رشت	173	3/29	0/59	-1/6	241	0/10
	لنگرود	70	3/43	0/61			
سکونت	بومی	192	3/36	0/60	1/42	241	0/15
	غیر بومی	51	3/23	0/60			
کار دانشجویی	بله	60	3/4	0/63	2/4	241	*0/01
	خیر	183	3/2	0/58			
علاقه به پرستاری	بله	182	3/36	0/59	1/30	241	0/19
	خیر	61	3/25	0/63			
ادامه تحصیل در پرستاری	بله	179	3/35	0/60	0/64	239	0/51
	خیر	62	3/29	0/59			

(0/05)* < P سطح معنی داری

بر اساس جداول فوق بین استقلال و جنس ارتباط آماری معنی داری وجود دارد (p<0/0001). به طوری که میزان استقلال در میان دانشجویان پسر با میانگین (3/4) از دانشجویان دختر با میانگین (3/2) بیشتر است. همچنین بین کار دانشجویی و تامین نیاز استقلال نیز ارتباط آماری معنی داری دیده شد (p=0/01) به این صورت که میزان استقلال در افرادی که کار دانشجویی انجام می دادند بیشتر از سایرین بود.

جدول شماره 3 : مقایسه میانگین نمره استقلال واحدهای پژوهش بر حسب متغیرهای فردی اجتماعی

نتایج آزمون			استقلال		تعداد	متغیر
P value	df	t	انحراف معیار	میانگین		

0/81	241	0/23	0/63	3/34	101	خوابگاه	محل زندگی
			0/57	3/32	142	با خانواده	
0/17	241	-1/3	0/60	3/31	207	دیپلم و پایین تر	تحصیلات پدر
			0/56	3/46	36	لیسانس و بالاتر	
0/49	241	-0/68	0/61	3/33	234	دیپلم و پایین تر	تحصیلات مادر
			0/36	3/47	9	لیسانس و بالاتر	
0/49	236	-0/68	0/61	3/32	165	غیر کارمند	شغل پدر
			0/59	3/38	73	کارمند	
0/26	239	1/13	0/62	3/34	215	غیر کارمند	شغل مادر
			0/42	3/20	26	کارمند	
0/68	239	0/41	0/68	3/37	49	500000>	وضعیت اقتصادی
			0/58	3/33	192	500000≤	

$P < 0/05$ * سطح معنا داری

میانگین نمره استقلال با متغیرهایی چون محل زندگی، شغل و تحصیلات پدر و مادر و وضعیت اقتصادی ارتباط اختلاف آماری معنی داری را نشان نداد ($p > 0/05$).

جدول شماره 5: مقایسه میانگین نمره استقلال واحدهای پژوهش بر حسب متغیرهای فردی اجتماعی

ضریب همبستگی پیرسون		متغیر
P-value	r	
0/29	0/06	سن
0/24	-0/07	معدل کل
0/63	-0/03	معدل ترم قبل
0/17	-0/08	حداقل نمره کارورزی
0/84	-0/01	حداکثر نمره کارورزی
*0/0001	0/17	ترم تحصیلی

بر اساس آزمون ضریب همبستگی پیرسون فوق بین ترم تحصیلی و تامین نیاز استقلال ارتباط معنی دار، مستقیم و ضعیفی مشاهده شد. ($r = 0/17$) ($p < 0/0001$).

جدول شماره 6: مقایسه میانگین نمره کفایت و شایستگی واحدهای پژوهش بر حسب متغیرهای فردی

اجتماعی

نتایج آزمون	کفایت و شایستگی		تعداد	متغیر	
	انحراف معیار	میانگین			
من ویتنی = P0/26	0/66	3/89	101	محل زندگی	خوابگاه
	0/62	3/81	142	محل زندگی	با خانواده
= P0/06	0/64	3/81	207	تحصیلات پدر	دیپلم و پایین تر
	0/58	4/04	36	تحصیلات پدر	لیسانس و بالاتر
= P0/18	0/64	3/83	234	تحصیلات مادر	دیپلم و پایین تر
	0/47	4/14	9	تحصیلات مادر	لیسانس و بالاتر
= P0/35	0/64	3/82	165	شغل پدر	غیر کارمند
	0/62	3/92	73	شغل پدر	کارمند
= P0/47	0/65	3/83	215	شغل مادر	غیر کارمند
	0/48	3/94	26	شغل مادر	کارمند
= P0/15	0/71	3/72	49	وضعیت اقتصادی	$500000 >$
	0/61	3/88	192	وضعیت اقتصادی	$500000 \leq$

 $P < 0/05$ * سطح معناداری

بین تحصیلات و شغل پدر و مادر، محل زندگی و وضعیت اقتصادی با میزان درک از نیاز شایستگی اختلاف آماری معنی داری مشاهده نشد

جدول شماره 6: مقایسه میانگین نمره کفایت و شایستگی واحدهای پژوهش بر حسب متغیرهای فردی اجتماعی

ضریب همبستگی اسپیرمن		متغیر
P-value	r	
0/10	-0/17	سن
0/50	-0/04	معدل کل
0/23	-0/08	معدل ترم قبل
0/97	0/00	حداقل نمره کارورزی
0/12	0/10	حداکثر نمره کارورزی
*0/0001	0/19	ترم تحصیلی

$P < 0/05$ * سطح معنا داری

در آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن بینن ترم تحصیلی با نیاز شایستگی ارتباط معنی دار، مستقیم و ضعیفی دیده شد. به صورتی که با افزایش ترم تحصیلی، میزان درک از نیاز شایستگی در میان دانشجویان افزایش پیدا می نمود ($P < 0/0001$) ($r = 0/19$).

جدول شماره 7: مقایسه میانگین نمره احساس تعلق و وابستگی واحدهای پژوهش بر حسب متغیرهای فردی اجتماعی

نتایج آزمون			تعلق و وابستگی		تعداد	متغیر	
P value	df	t	انحراف معیار	میانگین			
* 0/04	241	-2/04	0/81	3/44	126	زن	جنس
			0/68	3/64	117	مرد	
0/54	241	0/60	0/75	3/55	221	مجرد	تاهل
			0/75	3/44	22	متاهل	
0/26	241	-1/12	0/77	3/50	173	رشت	دانشکده
			0/70	3/62	70	لنگرود	
0/13	241	1/49	0/78	3/57	192	بومی	سکونت
			0/65	3/40	51	غیر بومی	
0/80	241	0/42	0/86	3/6	60	بله	کار دانشجویی
			0/72	3/5	183	خیر	
0/07	241	2/9	0/74	3/62	182	بله	علاقه به پرستاری
			0/74	3/29	61	خیر	

0/13	239	1/49	0/79	3/58	179	بله	ادامه تحصیل در پرستاری
			0/64	3/41	62	خیر	

$P < 0/05$ *سطح معنا داری

نتایج آزمون آماری تی تست نشان داد که بین جنس ($P=0/04$) با میانگین نمره تعلق ارتباط آماری معنی داری وجود دارد به این صورت که میزان درک این نیاز در میان دانشجویان پسر ($3/64$) بیشتر از دختر ($3/44$) است. بین سایر متغیرهای جدول فوق با درک از تعلق اختلاف معنی داری مشاهده نشد.

جدول شماره 7: مقایسه میانگین نمره احساس تعلق و وابستگی واحدهای پژوهش بر حسب متغیرهای

فردی اجتماعی

نتایج آزمون			تعلق و وابستگی		تعداد	متغیر	
P value	df	t	انحراف معیار	میانگین			
0/08	241	-1/75	0/78	3/43	101	خوابگاه	محل زندگی
			0/73	3/61	142	با خانواده	
0/1	241	-1/66	0/76	3/50	207	دیپلم و پایین تر	تحصیلات پدر
			0/69	3/73	36	لیسانس و بالاتر	
0/34	241	-0/95	0/76	3/53	234	دیپلم و پایین تر	تحصیلات مادر
			0/53	3/77	9	لیسانس و بالاتر	
0/56	236	-0/57	0/74	3/57	165	غیر کارمند	شغل پدر
			0/80	3/50	73	کارمند	
0/37	239	0/88	0/74	3/55	215	غیر کارمند	شغل مادر
			0/86	3/41	26	کارمند	
0/68	239	0/41	0/72	3/58	49	$500000 >$	وضعیت اقتصادی
			0/76	3/53	192	$500000 \leq$	

$P < 0/05$ *سطح معنا داری

بین درک از تعلق و وابستگی با محل زندگی و تحصیلات پدر و مادر اختلاف آماری معنی داری مشاهده نشد. بین شغل پدر و مادر و وضعیت اقتصادی با درک از تعلق و وابستگی نیز اختلاف آماری معنی داری مشاهده نشد.

جدول شماره 8 : مقایسه میانگین نمره شاخص خود تعیین کنندگی واحدهای پژوهش بر حسب متغیرهای فردی اجتماعی

شاخص خود تعیین کنندگی عوامل فردی اجتماعی	تعداد	میانگین	انحراف معیار	نتایج آزمون من ویتنی
جنس	زن	126	3/57	$p^* < 0/0001$
	مرد	117	6/84	
تاهل	مجرد	221	6/81	$p = 0/31$
	متاهل	22	7/67	
دانشکده	رشت	173	6/85	$P = 0/52$
	لنگرود	70	7/01	
سکونت	بومی	192	6/90	$P = 0/86$
	غیر بومی	51	6/90	
کار دانشجویی	بله	60	6/60	$P = 0/12$
	خیر	183	6/84	
علاقه به پرستاری	بله	182	3/54	$* P < 0/0001$

	5/85	-0/88	61	خیر	
* P<0/0001	6/79	3/42	179	بله	ادامه تحصیل در
	6/38	-0/56	62	خیر	پرستاری

براساس آزمون آماری من ویتنیجنس (P<0/0001)، علاقه به پرستاری (P<0/0001)، ادامه تحصیل در پرستاری (P<0/0001) با شاخص خود تعیین کنندگی ارتباط آماری معنی داری داشتند. به این صورت که میزان شاخص خود تعیین کنندگی در دانشجویان دختر با میانگین (3/57) بیشتر از دانشجویان پسر (1/20) است. میزان شاخص خود تعیین کنندگی در دانشجویانی که به پرستاری علاقه داشته و قصد ادامه تحصیل در این رشته را در آینده داشتند، بیشتر از سایرین بود. اما سایر متغیرها اختلاف معنی داری را نشان ندادند.

جدول شماره 8 : مقایسه میانگین نمره شاخص خود تعیین کنندگی واحدهای پژوهشبر حسب متغیر های فردی اجتماعی

نتایج آزمون	درک از استقلال		تعداد	متغیر	
	انحراف معیار	میانگین			
من ویتنی = P0/06	3/20	2/35	101	خوابگاه	محل زندگی
	6/97	3/20	142	با خانواده	
= P0/07	6/93	2/10	207	دیپلم و پایین تر	تحصیلات پدر
	6/39	4/32	36	لیسانس و بالاتر	
= P0/81	6/9	2/54	234	دیپلم و پایین تر	تحصیلات مادر
	5/4	1/94	9	لیسانس و بالاتر	
= P0/98	6/7	2/5	165	غیر کارمند	شغل پدر
	7/2	2/3	73	کارمند	
= P0/20	6/92	2/21	215	غیر کارمند	شغل مادر
	6/15	3/85	26	کارمند	
= P0/15	6/61	1/29	49	500000>	وضعیت اقتصادی
	6/96	2/76	192	500000≤	

میانگین شاخص خود تعیین کنندگی با تحصیلات پدر و مادر و محل زندگی اختلاف معنی داری را نشان نداد. مقایسه میانگین شاخص خود تعیین کنندگی با شغل پدر و مادر و وضعیت اقتصادی نیز اختلاف معنی داری را نشان نداد.

جدول شماره 8 : مقایسه میانگین نمره شاخص خود تعیین کنندگی واحدهای پژوهش بر حسب متغیر های فردی اجتماعی

ضریب همبستگی اسپیرمن		متغیر
P-value	R	
* 0/0001	-0/16	سن
* 0/04	0/13	معدل کل
0/09	0/11	معدل ترم قبل
* 0/0001	0/27	حداقل نمره کارورزی
0/60	0/03	حداکثر نمره کارورزی
* 0/0001	-0/22	ترم تحصیلی

بین نیاز تعلق و وابستگی با معدل کل ($P=0/04$) و حداقل نمره کارورزی ($P<0/0001$) ارتباط معنی دار، مثبت و ضعیفی مشاهده شد به صورتی که با افزایش شاخص خود تعیین کنندگی، میزان نمره و معدل دانشجویان افزایش پیدا می کند. بین این نیاز با ترم تحصیلی ($P<0/0001$) و سن ($P<0/0001$)، ارتباط معنی دار، معکوس و ضعیفی دیده شد. یعنی با افزایش ترم تحصیلی و سن دانشجویان، میزان شاخص خود تعیین کنندگی کاهش پیدا می کند.

جدول شماره 9 : مقایسه میانگین نمره انگیزه درونی واحدهای پژوهش بر حسب متغیرهای فردی اجتماعی
 $P < 0/05$ *سطح معنا داری

انگیزه درونی		تعداد	میانگین	انحراف معیار	نتایج آزمون من ویتنی
عوامل فردی اجتماعی					
جنس	زن	126	4/03	0/74	P =0/89
	مرد	117	3/99	0/86	
تاهل	مجرد	221	4/01	0/79	P =0/77
	متاهل	22	3/94	0/89	
دانشکده	رشت	173	3/98	0/80	P =0/39
	لنگرود	70	4/07	0/78	
سکونت	بومی	192	4/05	0/76	P =0/18
	غیر بومی	51	3/84	0/91	
کار دانشجویی	بله	60	3/99	0/90	P =0/77
	خیر	183	4/01	0/76	
علاقه به پرستاری	بله	182	4/14	0/76	P* <0/0001
	خیر	61	3/62	0/79	
ادامه تحصیل در پرستاری	بله	179	4/10	0/77	P* <0/0001
	خیر	62	3/77	0/84	

علاقه به پرستاری ($P < 0/0001$) و ادامه تحصیل در پرستاری ($P < 0/0001$) با انگیزه درونی ارتباط آماری معنی داری داشتند. به طوری که دانشجویانی که از انگیزه درونی بیشتری برخوردار هستند، میزان علاقه آنها به رشته پرستاری بیشتر بوده و امکان ادامه تحصیل آنها در آینده در این رشته بیشتر خواهد بود. اما سایر متغیرها اختلاف معنی داری نداشتند.

متغیر	تعداد	درک از استقلال		نتایج آزمون
		میانگین	انحراف معیار	
				من ویتنی

= P0/44	0/80	3/97	101	خوابگاه	محل زندگی
	0/80	4/04	142	با خانواده	
= P0/06	0/88	3/96	207	دیپلم و پایین تر	تحصیلات پدر
	0/67	4/28	36	لیسانس و بالاتر	
= P0/41	0/79	4/0	234	دیپلم و پایین تر	تحصیلات مادر
	0/89	1/4	9	لیسانس و بالاتر	
= P0/41	0/84	3/98	165	غیر کارمند	شغل پدر
	0/67	4/11	73	کارمند	
= P0/12	0/80	3/98	215	غیر کارمند	شغل مادر
	0/74	4/23	26	کارمند	
= P0/71	0/78	3/99	49	500000>	وضعیت اقتصادی
	0/80	4/02	192	500000≤	

جدول شماره 9 : مقایسه میانگین نمره انگیزه درونی واحدهای پژوهشبر حسب متغیرهای فردی اجتماعی

$P < 0/05$ *سطح معنا داری میانگین انگیزه درونی با متغیرهای جدول فوق اختلاف معنی داری را نشان نداد.

جدول شماره 14 : ضریب رگرسیونی عوامل مرتبط با شاخص خود تعیین کنندگی در واحدهای مورد پژوهش

P value	فاصله اعتماد 95%		خطای معیار	B	متغیر
	حد بالا	حد پایین			
0/0001	4/98	1/74	0/82	3/36	کفایت
0/0001	-1/20	-4/96	0/95	-3/08	استقلال
0/02	3/01	0/19	0/71	1/60	تعلق

جدول فوق میزان ارتباط را در رگرسیون با روش backward تعیین نموده است و بیانگر آن است که هر سه حیطه نیاز کفایت، استقلال و تعلق مرتبط با شاخص خود تعیین کنندگی بودند. ($R \text{ square} = 0/10$).
با افزایش 1 واحد از نیاز کفایت، 3/36 نمره افزایش در شاخص خود تعیین کنندگی حاصل می گردد ($P < 0/0001$)
با افزایش 1 واحد از نیاز استقلال، 3/08 نمره کاهش در شاخص خود تعیین کنندگی ایجاد می شود ($P < 0/0001$).

با افزایش 1 واحد از نیاز تعلق، 1/60 نمره افزایش در شاخص خود تعیین کنندگی ایجاد می شود ($P = 0/02$) که تمام این موارد از لحاظ آماری معنی دار بودند .
جدول شماره 10 : ضریب رگرسیونی همبستگی انواع نیازهای اساسی روانی با شاخص خود تعیین کنندگی در واحدهای پژوهش با کنترل متغیرهای فردی اجتماعی

P value	فاصله اعتماد 95%		خطای معیار	B	متغیر	
	حد بالا	حد پایین				
				رفرنس	بله	علاقه به پرستاری
0/0001	-1/14	-5/13	1/01	-3/14	خیر	
				رفرنس	زن	جنس
0/05	0/01	-3/62	0/92	-1/80	مرد	
0/0001	5/30	2/46	0/72	3/88		کفایت
0/0001	-0/42	-1/57	0/29	-1/00		ترم تحصیلی
0/05	1/5	-0/02	0/40	0/78		حداقل نمره کارورزی

میانگین شاخص خود تعیین کنندگی در افرادی که به رشته پرستاری علاقه نداشتند نسبت به افرادی که به این رشته علاقه داشتند (رفرنس) به میزان 3/14 نمره کمتر بود که این ارتباط از نظر آماری معنی دار بود ($P < 0/0001$)
میانگین شاخص خود تعیین کنندگی در آقایان نسبت خانم ها (رفرنس) به میزان 1/80 نمره کمتر بود که این ارتباط از نظر آماری معنی دار بود ($P = 0/05$)
با افزایش 1 واحد از نیاز کفایت، به میزان 3/88 نمره افزایش در شاخص خود تعیین کنندگی ایجاد می شود که از لحاظ آماری معنی دار بود ($P < 0/0001$).
با افزایش ترم تحصیلی، به میزان -1/00 نمره کاهش در شاخص خود تعیین کنندگی ایجاد می شود که از لحاظ آماری معنی دار بود ($P < 0/0001$).
با افزایش نمره کارورزی، به میزان 0/78 نمره افزایش در شاخص خود تعیین کنندگی ایجاد می شود که از لحاظ آماری معنی دار بود ($P = 0/05$)

5-بحث و بررسی یافته ها:

در این پژوهش به بررسی سطح انگیزه دانشجویان پرستاری و ارتباط آن با تامین نیازهای اساسی روانی آنان در دوره های کارورزی پرداخته می شود که در تبیین آن 10 هدف ویژه مورد نظر می باشد. یافته های این پژوهش در قالب 15 جدول و با استفاده از روش های آماری مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. در ابتدا به منظور توصیف جامعه مورد مطالعه مشخصات فردی اجتماعی واحدهای پژوهش مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

در پژوهش حاضر دانشجویانی که دارای طیفی از انواع انگیزه درونی، شناسایی شده و به درون متمایل شده می باشند، میزان علاقه بیشتری به رشته پرستاری داشته و قصد ادامه تحصیلات خود را در آینده داشتند. در سایر مطالعات نیز بین انواع این انگیزه ها با علاقه و تمایل برای ادامه تحصیل ارتباط معناداری وجود داشت. البته تنها در مطالعه والراند بین انگیزه به درون متمایل شده و دو متغیر ذکر شده ارتباط معکوسی دیده شد. این تفاوت در مطالعه والراند و بررسی ما می تواند به دلیل تفاوت در نوع رشته های تحصیلی باشد. اگرچه انگیزه به درون متمایل شده نوع ضعیفتری از انگیزه خود تعیین شده است و امتیاز کمتری دارد اما میتواند بر روی علایق و ادامه تحصیل فرد اثر گذار باشد. با توجه به مطالعات انجام شده هرچقدر میزان انگیزه افراد در انجام کارها بیشتر باشد میزان شاخص خود تعیین کنندگی نیز افزایش می یابد و علاقه فرد به تحصیل نیز بیشتر می شود که در بسیاری از مطالعات به این مورد تاکید شده است. مطالعات زیادی نشان داده است که انگیزه خانم ها در حیطه های مختلف زندگی خود تعیین شده تر از آقایان است. در مطالعه والراند و همکاران که با هدف آزمون نمودن مدل تئوری خود تعیین کنندگی بر روی 728 دانش آموز دبیرستانی انجام شد، درک از شایستگی و استقلال در خانم ها کمتر از آقایان بود اما میزان خود تعیین کنندگی در خانم ها بیشتر گزارش شد که یکی از دلایل آن میزان بیشتری از انگیزه درونی و شناسایی شده و میزان کمتر انگیزه بیرونی و فقدان انگیزه در خانم ها نسبت به آقایان ذکر شده است (85). در مطالعه آکات نیز میزان فقدان انگیزه در آقایان نسبت به خانم ها بیشتر گزارش شد یعنی آقایان انگیزه کمتری داشتند. میزان انگیزه شناسایی شده در خانم ها بیشتر از آقایان بود. بر اساس این مطالعه یکی از دلایل انگیزه پایین در مردها این است که رشته پرستاری یک نوع آموزش است که افراد غالب آن خانم ها هستند و آموزش در این رشته بین سالهای 1925 تا 1996 فقط مختص خانم ها بوده است و بعد از سال 1996 آقایان در این رشته نیز شرکت نموده اند (10). در بررسی که توسط روئمیچ¹ و همکارانش بر روی 44 دانش آموز در زمینه ورزش انجام شده است نتایج نشان داد که پسر ها و دخترها در پاسخ به محیط تامین کننده نیاز استقلال می توانند واکنش های رفتاری متفاوتی داشته باشند. تاثیر تامین استقلال بر روی افزایش عملکرد ورزشی در دخترها بیشتر از پسرها بود یعنی انگیزه درونی و شناسایی شده در دخترها بیشتر از پسرها گزارش شد (86). در بررسی اسپیتل² بر روی دانشجویان لیسانس رشته تربیت بدنی مشاهده شد که نمره انگیزه در تمام سطوح به غیر از فقدان انگیزه در خانم ها بالاتر از آقایان است (87). بر اساس مطالعات گلو ساپ³ در سال 2002 بر روی دانشجویان پرستاری علت انگیزه پایین در مردها می تواند این مسئله باشد که آنها فکر می کنند رشته اشتباهی را برای شغل خود در آینده انتخاب نموده اند (88). نتایج این مطالعات با پژوهش حاضر همخوانی دارد. بر خلاف مطالعه مادر مطالعه ای که توسط اکیسی⁴ در ترکیه در زمینه بررسی عوامل اثر گذار بر روی انگیزه دانش آموزان دبیرستانی و

1- Roemmich

2- Spittle

3- Glossap

4- Ekici

در درس بیولوژی انجام شد، نتایج نشان داد که میزان انگیزه دانش آموزان پسر بیشتر از دختر است (89). این نتیجه متفاوت می تواند به نوع رشته تحصیلی مربوط باشد.

در کل می توان گفت که در رشته پرستاری تعداد خانم ها بیشتر بوده و آقایان فکر می کنند که رشته خوبی را برای آینده خود انتخاب نکرده اند و رشته پرستاری بیشتر رشته ای است که مربوط به خانم ها می باشد به همین دلیل انگیزه کمتری نیز دارند. به منظور توجیه کسب نمره بیشتر شاخص خود تعیین کنندگی در میان خانم ها باید به دنبال تعریف شاخص خود تعیین کنندگی بود. این شاخص حاصل یک معادله از متغیرهای انگیزشی است و بیشترین نمره مثبت مربوط به انگیزه درونی و شناسایی شده است از این رو هر چقدر این دو متغیر نمره بیشتری را داشته باشند، نمره شاخص نیز افزایش پیدا می کند. حال در مطالعه حاضر نیز میزان نمره این دو متغیر در میان خانم ها بیشتر از آقایان است که خود می تواند موید نمره بالاتر شاخص خود تعیین کنندگی در میان خانم ها باشد. البته با اینکه میزان تامین نیازهای اساسی روانی در آقایان بیشتر از خانم ها بود و تامین این نیازها می تواند تاثیر مستقیمی بر روی درونی سازی انگیزه داشته باشد و انتظار این میرفت که این شاخص در آقایان بیشتر باشد اما در مطالعه ما میزان انگیزه درونی در خانم ها بیشتر بوده که البته یک علت دیگری که می توان در اینجا ذکر نمود تعداد بیشتر جمعیت خانم ها در میان دانشجویان پرستاری است. نتیجه مطالعه ما نشان داد که در مجموع با افزایش سن میزان انگیزه دانشجویان کاهش می یابد. که با برخی از مطالعات همراستا می باشد. در مجموع دانشجویانی که تازه وارد دانشگاه شده اند انگیزه بیشتری دارند با افزایش ترم تحصیلی و افزایش سن دانشجویان و مواجهه با مشکلاتی که در طی درس خواندن و زندگی برای دانشجویان پیش می آید ممکن است از میزان انگیزه آنها کاسته شود و در نتیجه میزان خود تعیین کنندگی در دانشجویان نیز کاهش می یابد.

6- نتیجه گیری نهایی

یکی از اهمیت های کار پژوهشی، استفاده از کاربرد آن در جامعه می باشد. بنابراین با توجه به اینکه ارائه کاربردهای علمی یک پژوهش، مهمترین هدف از انجام آن می باشد، راهکارهای حاصل از یافته های پژوهش حاضر در بخش های پرستاری و پزشکی و مدیریت خدمات بهداشتی- درمانی، آموزش پژوهش ارائه می گردد. رشته پرستاری به افراد علاقه مند با توانمندی ویژه نیاز دارد و انگیزه نقش بسیار مهمی در انجام امور خطیر پرستاری که با جان و زندگی افراد روبرو است دارد و همچنین عامل حفظ دانشجویان پرستاری در این رشته و ادامه تحصیل در مراتب علمی بالاتر است. از این رو شناخت بهتر وضعیت انگیزه دانشجویان و ارتقاء سطح انگیزه آنها، می تواند در ارتقاء محیط بالین اثر گذار باشد. مربیان بالین باید متناسب با با توانمندی های فردی دانشجویان به آنان آزادی عمل داده تا قدرت تصمیم گیری بالینی را در آنان افزایش دهند. مدیران و مسئولین پرستاری با استناد به نتایج پژوهش حاضر می توانند در بهبود ارتباط با مسئولین آموزشی، بهبود شرایط محیط بالین و تامین نیازهای روانی دانشجویان، موجبات افزایش انگیزه آنها را فراهم آورده تا دانشجویان با انگیزه بیشتری به کار مشغول شوند. یافته های این پژوهش می تواند کمک شایانی در زمینه شناسایی وضعیت انگیزه دانشجویان پرستاری و نیازهای روانی آنها باشد تا بدین وسیله راهنمایی برای مدرسین به منظور استفاده از راهکارهای موثر آموزشی و روش های نوین تدریس در بالین و تئوری و برقراری روابط مثبت در جهت تامین بهتر نیازهای روانی آنها و درونی سازی انگیزه دانشجویان گردد. برگزاری دوره هایی برای مدرسین به منظور یادگیری راهکارهایی برای افزایش سطوح استقلال و انگیزه دانشجویان می تواند گام موثری در جهت درونی سازی انگیزه دانشجویان باشد. پژوهشگر امیدوار است که یافته های مطالعه حاضر بتواند در کنار سایر پژوهش های انجام شده در این

حوزه به متخصصین در مورد نیازهای یادگیری - یاددهی دانشجو و تدوین برنامه های آموزشی مناسبتر در کلیه واحد های کارآموزی یاری نماید. با توجه به اینکه تحقیق و پژوهش های علمی در رشد علمی و پرورش بهتر یک رشته نقش مهمی دارد و پرستاری نیز به عنوان یک حرفه ضروری در جامعه نیاز به رشد و افزایش سطح علمی خود دارد و از آنجایی که تحقیقات اندکی در زمینه شناسایی انواع انگیزه دانشجویان پرستاری و تامین نیازهای اساسی روانی آنها در ایران انجام گرفته، نتایج این پژوهش می تواند بوسیله محققانی که به مطالعه در زمینه آموزش علوم پزشکی و علوم رفتاری می پردازند، مورد استفاده قرار گیرد تا با استفاده از آن تحقیقاتی جامع تر و کامل در این زمینه انجام گیرد.

Reference

- 1- Aein F, Alhani F, Anoosheh M. The Experiences of Nursing Students, Instructors, and Hospital Administrators of Nursing Clerkship. Iranian Journal of Medical Education. 2009. 9(3). pp: 191-199
- 2- Ghodsbin F, Shafakhah M. Facilitating and Preventing Factors in Learning Clinical Skills from the Viewpoints of the Third Year Students of Fatemeh School of Nursing and Midwifery. Iranian Journal of Medical Education. 2008. 7(2). pp: 343-351
- 3- Walker C, Greene B., Mansell R. Identification With Academics, Intrinsic, Extrinsic Motivation and Self – efficacy as Predictors of Cognitive Engagement. Learning and Individual differences. 2006.16. pp:1-12
- 4- Nilson K, Stomberg M. Nursing Student Motivation Toward their Studies – a Survey Study. BMC Nursing. 2008. 7(6). pp: 1-7
- 5- Saif Aa. Modern educational psychology: psychology of learning and instruction. Tehran: Dowran publishing company: 2011.
- 6- Lonsdale C, Sabiston C, Taylor L, Ntoumanis N. Measuring Student Motivation for Physical Education: Examining the Psychometric Properties of the Perceived Locus of Causality Questionnaire and the Situational Scale. Psychology of sport and exercise. 2011. 12. pp: 284-292
- 7- Dehghani H, Dehghani K, Fallahzadeh H. The Educational Problems of Clinical Field Training Based on Nursing Teachers and Last Year Nursing Students View points. Iranian Journal of Medical Education. 2005. 5 (1). pp: 24-33
- 8- Solvoll BA, Heggen KM. Teaching and learning care-exploring nursing students clinical practice. nurse education today. 2010. 30. pp:73-77
- 9- Amini A, Valizadeh S, Mohammadi B. Surveying factors that affect learning motivation of clinical students and providing strategies for enhancement of their

motivation from the viewpoints of nursing and midwifery lecturer. Tabriz: Iranian Journal of medical education: 1381.

10- Kosgeroglu N, Acat M, Ayranci U, Ozabaci N, Erkal S. An Investigation om Nursing, Midwifery and Health care Students Learning Motivation in Turkey. Nurse Education in Practice. 2009. 9. pp: 331-339

11- Kusurkar R, Cate TH, Asperen M, Croiset G. Motivation as an Independent and a Dependent variable in medical Education: A review of the literature. Medical Teacher. 2011. 33. pp: 242-262

12- Wray G, Barrett D, Aspland J; Gardiner E." Staying the Course" factors Influencin pre-registration Nursing Student Progression in to Year 2 the University of Hull. 2010. pp: 1-56

13- Zanuri G. surveying reason of attrition in nursing students of nursing faculty. Tehran. [dissertation]. [Tehran]: Firuzgar institute: 1986.

14- Alavi m, Abedi H. nursing students' Experience and percive of an effective lecturer in clinical education. Iranian journal of education in medical sciences. 2007. 7(2). pp:325- 334

15- Julai S, Mehrdad N, Bohrani N. Surveying of nursing student opinion to nursing profession and its attrition. Iranian journal of nursing research, 2010, 1. pp: 21-28

16- Fettahlioglu P, Ekici G. Affect of Teacher Candidates Academic Self Efficacy beliefs on their Motivation Toward Sciences. Social and Behavioral Sciences. 2011. 15. pp: 2808-2812

17- Moattari M, Ramezani S. Nursing Students' Perspective toward Clinical Learning Environment. Iranian Journal of Medical Education. 2009. 9(2). pp: 137-144.

18- Salehi S, Hassan Zahrayi R, Ghazavi Z, Amini P, Ziaei S. The Characteristics of Effective Clinical Teachers as Perceived by Nursing Faculty and Students. Iranian Journal of Medical Education. 2004. 4 (1). pp: 37-44

19- Deci EL, Ryan RM. Self-Determination Theory: A Macrotheory of Human Motivation, Development, and Health. Canadian Psychology. 2008. 49(3). pp: 182–185

20- Niemiec C, Ryan R, Autonomy, competence ,and relatedness in the classroom applying self-determination theory to educational practice. Theory and research in Education(T.R.E). 2009. 7(2). pp:133-144.

- 21- Pelletier LG, Séguin LC, Legault L. Pressure from above and pressure from below as determinants of teachers' motivation and teaching behaviors'. *Journal of Educational Psychology*. 2002. 94. pp: 186–196.
- 22- Jang H, Reeve J, Ryan RM, Kim A. Can self-determination theory explain what underlies the productive, satisfying learning experiences of collectivistically-oriented Korean students? . *Journal of Educational Psychology*. 2010
- 23- Filak F, Sheldon K. Teacher Support, Student Motivation, Student Need Satisfaction and College Teacher Course Evaluations: Testing a Sequential Path Model. *Educational Psychology*. 2011. 28(6). pp:711-724
- 24- Billing D, Halstead J. *Teaching in nursing: a guide for faculty*. Elsevier. 2 th edition. 2005.
- 25- Atkins R. *Getting the most from Nursing school: a guide to becoming a nurse*. Jones and Bartlett publishers. 2009
- 26- Hosseini Shahidi L, Atarodi A, Moghimian M. The survey of using learning strategies rate in students. *Quarterly of Horizon of Medical Sciences*. 2004 .11(1) .pp:53-64
- 27- khaleghdust T. *Surveying of last semester nursing students view in relation with clinical education of medical-surgical wards in iran's nursing and midwifery faculties [dissertation]*. [Tehran]: Shahid beheshti faculty of medical sciences: 1981.
- 28- Deci E, Ryan R . The "What and Why " of Goal Pursuits : Human needs and the self-Determination of Behavior. *Psychological Inquiry*. 2000. 11(4). pp: 227-268
- 29- Veerabhadrappe GM. *The Short Text book Of Nursing Education*. Newdelhi: jaypee publishers: first edition. 2011
- 30- Wentling TL. *Planning for effective Training: guide to curriculum development*. Mohammad chizari. Tehran: tarbiat moddares university press: 1996. 34(37).
- 31- Deci E, Rayan R, Gagne M, Leone D, Usunov J, Kornazheva B. Need Satisfaction, Motivation and Well being in the Work Organization of a Former Eastern Bloc Country: a cross-cultural Study of Self-Determination. *Society for Personality and Social Psychology*. 2001. 27(8). pp: 930-942
- 32- Broeck A, Vansteenkiste M, Witte H, Soenens B, Lens W. *Capturing Autonomy, Competence and Relatedness at Work : Construction and Initial Validation of the Work-*

related Basic Need Satisfaction Scale. Journal of Occupational and Organizational Psychology. 2010. 83. pp: 981-1002

33- Potter PA, Perry AG. Basic nursing essentials for practice. USA: Mosby: 5 th Edition. 2003

34- finkelman AW, kenner C. professional nursing concepts, competencies for ouality leadership. united states: jones and Bartlett publishers: 2010.

35-Salemi S, Zeinali M. Surveing problems of clinical education from the viewpoint of nursing students. HAYAT. 1377. 4(3). pp: 60-69.

36- Mollahadi M. Importance of clinical educating in nursery. Education Strategies Journal. 2010. 2(4). pp: 153-159

37- Billings D, Judith A. Teaching in Nursing: A Guide for Faculty. Elsevier: 4 th Edition. 2012. pp: 1-573

38- Chan D S, Wan IP. perception of hospital learning environment : A Survey of hong kong nursing students. nurse education today. 2007. 27. pp: 677-684